

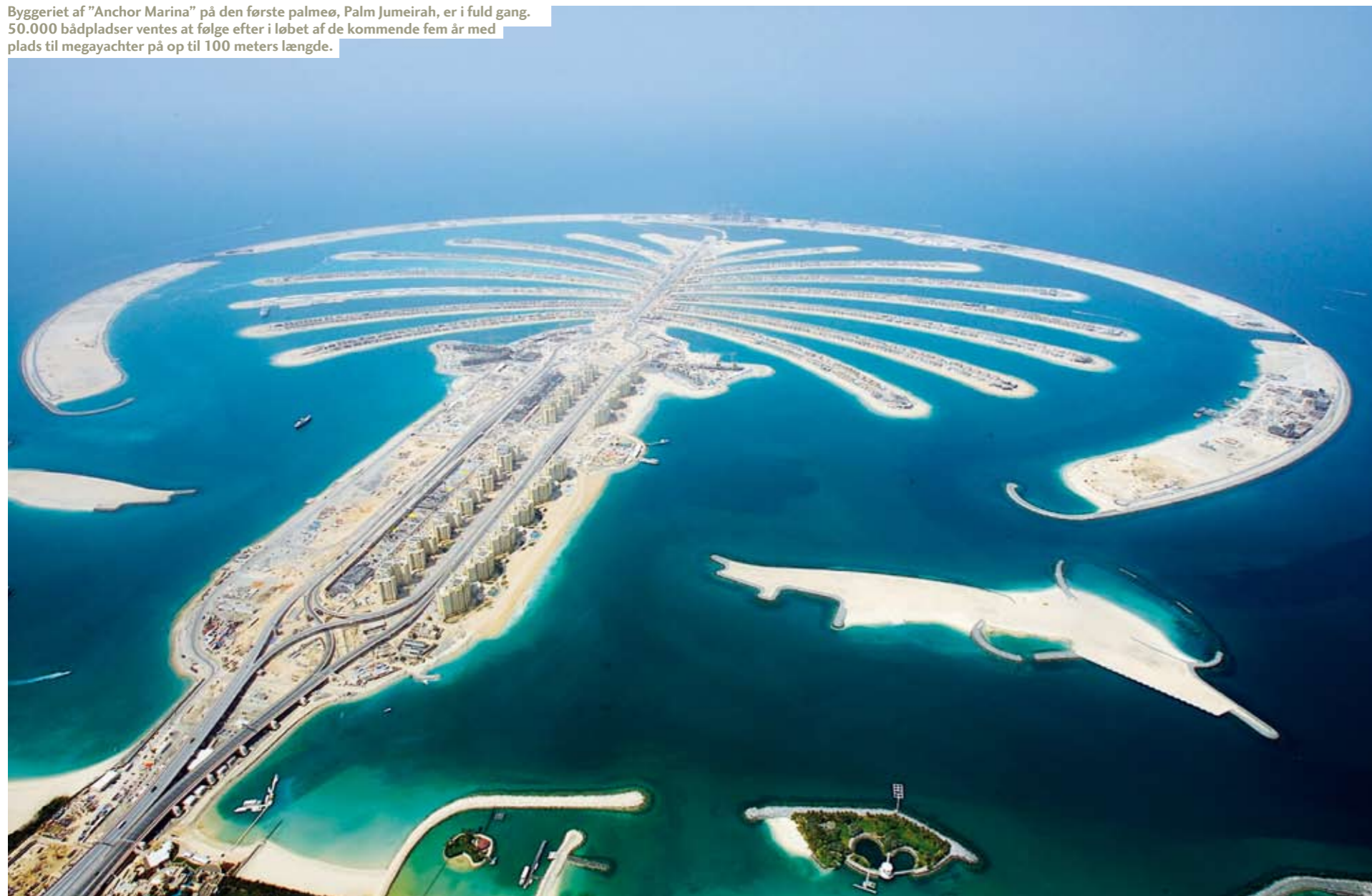
◆ DUBAI ER IKKE BARE ER EN LUFTSPEJLING I ØRKENEN. HER ER FATAMORGANA VIRKELIGHED, OG FANTASIER REALISERES. DET GIVER LYSTSEJLERE NYE OMRÅDER AT BOLTRE SIG PÅ OG DANSKE PRODUCENTER VIND I SEJLENE.

Der formes ikke kun nye øer i Dubai, der graves også kanaler og kunstige søer ind i byen. Det er sket i Dubai Marina med snart fem marinaer med plads til 500 både på op til 100 fod.

◆ WATERWORLD AF ØRKENENSAND

Byggeriet af "Anchor Marina" på den første palmeø, Palm Jumeirah, er i fuld gang. 50.000 bådpladser ventes at følge efter i løbet af de kommende fem år med plads til megayachter på op til 100 meters længde.

WATERWORLD AF ØRKENSAND

Oliemilliarder fra hele Mellemøsten geninvesteres i fast ejendom, der skal tiltrække velhavere, handel, forskning, udvikling og turisme, så indtægtsgrundlaget også er sikret, når olien slipper op. Velhaverne vil også sejle – helst i store motorlustyachter. Sejlbåde er der ikke mange af i området, hvor brændstof stadig er under halvt så dyrt som i Danmark.

I takt med at indbyggertallet stiger 20-30 pct. om året, og nye øer

bebygges, stiger efterspørgslen på bådpladser tilsvarende. Sheikens egen virksomhed, Nakheel, der står for landindvindingen ud for kysten, er i gang med at etablere fire marinaer på den første palmeformede landindvinding, Palm Jumeirah. Her er i forvejen tusindvis af strandvillae, 30 hoteller og lejligheder i adskillige etager.

Plads til enorme både

De to første marinaer giver plads til 582 både på 10-30 meter. I løbet af næste år kan desuden en luksusmarina med plads til 26 megayachter på 45 til 100 meters længde tages i brug. Hertil kommer 28 pladser til tendere på 14-20 meter. Det er blot

den spæde begyndelse. De 300 øer, der set fra luften danner "The World", har alene givet 232 km strand og kyst. The World blev færdigskabt omkring nytår, og nu er byggeriet af hoteller og ferieresorts i gang. Hertil kommer fire marinaer med 21.000 bådpladser. I løbet af fem år regner Nakheel med at etablere i alt 50.000 nye bådpladser i Dubais nyetablerede ørige.

– Der er stor vækst i marinindustrien i Mellemøsten, og vi oplever en enorm efterspørgsel på både og bådpladser, fortæller direktøren for Nakheel Marina, Saeed Harib, til Bådnyt.

Han er desuden direktør for Dubai International Marine Club,

andet for at imødegå tilsanding og erosion af øerne.

Dubai skal også selv være leveringsdygtig i lystbåde. På havnen etableres et helt bycentrum med værfter og maritim industri og udvikling. Det bliver naturligvis verdens største og told- og skattefrit for virksomhederne.

Når faciliteterne er på plads, vurderer Saeed Harib, at Dubai vil producere 6-7 megayachter om året. Flagskibet i Dubai Maritime

kring de hundredvis af små og store øer, der pustes op af havsand ud for Dubai. Alene det 27 km lange rev og de 300 øer i The World 4 km fra kysten på 15 meters dybde har flyttet 34 mio. tons sten og 320 millioner kubikmeter sand.

Den oprindelige kystlinje på 67 km er allerede femdoblet med skabelsen af indtil videre verdenskortet og to ud af tre gigantiske landområder formet som daddelpalmer. Den mindste palmeø i Dubai, Palm

“HER FLYTTES BJERGE AF SAND OG KLIPPER”

City er Platinum Yachts, der oprindeligt blev etableret for at bygge sheikens 525-fods lustryacht færdig. Platinum Yachts har lanceret en ny semi-costum built lustryacht på 280 fod designet af australske Sam Sorigiovanni. Værftet kan bygge på 2-3 ad gangen.

Golfens kunstige skærgård

Desværre lider koralrevene hårdt under kystudviklingen i Mellemøsten, for troen kan flytte bjerge, siger man, og det er lige, hvad man gør i Dubai. Her flyttes bjerge af klipper og sand hver eneste dag. I emiraternes bagland brydes sten til kunstige rev, der skal ligge beskyttende om-

Jumeirah på 560 hektar, er allerede verdens største menneskeskabte ø. Den næste palme, Palm Jebel Ali, er mere end dobbelt så stor og kommer til at huse 250.000 mennesker, når den er indflytningsklar om to år. Den sidste palme, som er påbegyndt, bliver otte gange større end den første, større end Paris, og får et indbyggertal på over en million.

Hertil kommer projekter som Dubai Waterfront, som er en række større øer, i alt dobbelt så store som Hongkong, med plads til 1,5 mio. indbyggere og 1 mio. arbejdspladser. I øjeblikket er 3.000 kraner og entreprenørmaskiner i gang med projektet.

De endnu ubebyggede øer i The World har udsigt til verdens højeste bygning, Burj Dubai.

En gammel arabisk båd, dhow, for anker foran byggeriet på den første palme: Palm Jumeirah.

WATERWORLD AF ØRKENSAND

◆ Nye øer mellem The World og Dubai centrum er allerede på masterplan-niveau.

Pendant i nabolandene

Dubai er kendt for sine projekter. Men faktisk er tilsvarende projekter i fuld gang hele vejen ind langs vestkysten af Den Persiske Golf. En hel række af kunstige øer kommer til at danne en ny skærgård på 1. klasse. I Qatar bygger man The Pearl, og i Bahrain hedder de nye øriger Durrat Al Bahrain og Amwaj Islands. Kuwait er i gang med et ambitiøst projekt, Madinat Al Hareer, til en pris på 91 mia. dollars. Det ventes færdigt om 25 år. Også Dubais naboemirat Abu Dhabi og nabostaten Oman har planer om nye øer og marinaer.

Det er projekter, der går hårdt ud over de mange koralrev i området. I løbet af fem minutters gåtur i vandkanten på en af Dubais hvide sandstrande finder undertegnede tre store stykker koral. Det har jeg kun oplevet en gang før efter en orkan i Caribien.

Dele af reservat fyldt op

Institute of Marine Science under Australiens regering står bag jævnli-

ge vurderinger af verdens koralrev. I en rapport fra 2004 konkluderer instituttet, at projekterne i Dubai har en meget negativ indflydelse på den kystnære økobilance, hvor koralrev bliver ødelagt af opfyldning og op-pumpning af sand i miles omkreds. Det bekymrer desuden instituttet, at administrationen af det mest artsrige havområde i Dubai, Jebel Ali Wildlife Sanctuary, er overgivet

til den organisation, som projekterer landindvindingerne. En stor del af reservatet er nu dækket af en byggeplads, Palm Jebel Ali. Rapporten blev skrevet, før den tredje palme og Dubai Waterfront blev planlagt.

Nakheel, der bygger de mange nye øer, har siden vedtaget en bæredygtig politik, der blandt andet har til formål at genopbygge havmiljøet omkring de nye kunstige rev. Nakheel har for eksempel indfanget fisk, krabber, blæksprutter og andre arter fra tørlægningen og sat dem fri andre steder. Ifølge Nakheel selv er både koraller og omkring 35 forskellige typer fisk og havdyr allerede nu tilbage på det kunstige rev omkring den første palme. At koralrev kun vokser en centimeter om året og derfor kan være hundredvis af år om at opnå fordums storhed, nævner firmaet ikke. Den bæredygtige politik indeholder også bestemmelser om bæredygtig økonomi, og så længe det kan betale sig at etablere nyt land, stopper byggeriet i og mellem koralrevene næppe. ■

Der pumpes enorme mængder sand op fra havbunden, når nye øer etableres ud for Dubais kyst. Den oprindelige kystlinje på 67 meter er allerede mere end femdoblet med de to første palmer og "The World". Byggeriet styres på centimeter med avanceret GPS-teknologi.

MEGAYACHTER HAR KURS MOD DUBAI

DUBAI-HIGH HAR RAMT DE DANSKE UDSKILLERE
– POTENTIALET I MELLEMØSTEN ER STØRRE,
END FANTASIEN RÆKKER.

Det er svært at bruge ordet "lille" om noget som helst i Dubai – andet end landets areal. Det lille emirat på størrelse med Fyn har store ambitioner, og hvert år skyder verdens største op i Dubai: Det begyndte i 1976 med verdens største menneskeskabte havn, Jebel Ali, men siden er emiratet blevet kendt for blandt andet verdens højeste bygning og verdens største menneskeskabte ø.

Emiratets beslutningsdygtige enehersker, sheik Mohammed bin Rashid Al Maktoum, leder Dubai som en moderne virksomhed,

ørken, skyskraberne, byggepladserne og de oppumpede øer. Royal Tender er blot to år gammel og har produceret 12 luksustendere med soltag og aircondition til super- og megayachter, blandt andet til megayachtproducent nummer et: Lürssen i Tyskland. Men i Dubai er det ikke kun ejere af megayachter, der kan bruge en luksustender.

– Dubai er centrum for et fantastisk marked for limousinelignende transport på vandet, for eksempel til og fra hotellerne på de øer, der skyder op ikke kun i Dubai, men også i Qatar, Bahrain og Oman. Det er et marked, vi end ikke havde i

“HAN EJER VERDENS STØRSTE LYSTYACHT”

hvor vækst tilsyneladende er det vigtigste værdigrundlag. Han ejer i øvrigt verdens største lystyacht, "M/Y Dubai" på 525 fod.

Danskere på Dubai-high

Dubai International Boat Show, der blev afviklet midt i marts, er dog ikke verdens største, men det vokser, ligesom antallet af øer, strande og marinaer gør det i hele Mellemøsten: eksplosivt! På to år er antallet af udstillere vokset mere end 50 pct., og blandt de nye udstillere i år finder man blandt andre Royal Tender, der er en knopskydning af Peter Johansens Royal Denship.

Direktøren for Royal Tender, Hjørleif Johansen, er et stort smil. Han erkender, at han, som flere andre danske repræsentanter på bådudstillingen, er ramt af det såkaldte Dubai-high. Et trip, der hverken kræver alkohol eller stoffer, men bare opstår i det øjeblik, man flyver ind over den kunstvandede

tankerne for et halvt år siden, fortæller Hjørleif Johansen.

Hvis Royal Tender havde haft færdige tendere på lager, kunne de have solgt adskillige på stedet. Araberne er begejstrede for designet, der ikke ligner noget andet på markedet endnu. Direktøren trækker en tyk stak visitkort op af skjor-

Dubai International Boat Show er spektakulært placeret tæt på den nyeste skyline i Dubai Marina, hvor nye højhuse stadig skyder op. Mindst en fjerdedel af verdens kraner står i Dubai, der har et indbyggertal på knap to millioner – et tal, der stiger med cirka 300.000 om året.

Vibeke Laulund McDonnell fra Skagen Yachts snakkede med mange flere potentielle kunder i år end nogensinde før i Dubai. Araberne er især begejstrede for den høje hastighed på 50 knob, som Skagen Yachts' 38 m Dayboat kan præstere.

Sheik Mohammed bin Rashid Al Maktoum er meget interesseret i både. Han ejer selv verdens største lystyacht, M/Y Dubai. Den er 525 fod, og byggeriet blev påbegyndt på det tyske værft Lürssen for prins Jefri, bror til Bruneis sultan. Han kunne imidlertid ikke betale, så sheik Mohammed købte skroget i 2000 og fragtede det til Dubai, hvor det blev bygget færdig. Skibet har en fast besætning på 60. Besætningen stiger til det dobbelte, når sheiken og hans følge kommer om bord, og dertil kommer et følgeskib med diverse legetøj som biler og speedbåde. Sheik Mohammed (forrest) besøgte Dubai International Boat Show sammen med direktøren for Nakheel Marina, Saeed Harib (tv.).

MEGAYACHTER HAR KURS MOD DUBAI

telommen. Der er noget at følge op på hjemme i Århus.

– Potentialer er ekstremt. Trafikken hernede er et mess, og når folk begynder at flytte ind i alt det, de bygger, bliver det endnu værre. Men på vandet kan man komme frem, og har man været i Las Vegas og set det enorme udbud af limousiner, så er det ikke svært at forestille sig behovet for at lade sig transportere på vandet her med et glas champagne i hånden, siger Hjørleif Johansen.

Dyrt er godt
Danish Yachts, som i Mohammed-

krisens anledning har valgt at markedsføre sig under moderselskabets navn, Skagen Yachts, kunne også på stedet have solgt mindst to af deres kommende racer-flagskib: 38 m Dayboat. Nu er det ikke lige den slags, der ligger på lager, men interessen på messen er alligevel enorm. Ikke mindst når de dishdashklædte arabere kommer forbi. Jo større følget er, jo vigtigere og rigere er gæsten.

– Vores Dayboat er mere eksklusiv, lidt hurtigere og dyrere end andre i samme størrelse, men det er kun en fordel her, griner Vibeke Laulund McDonnell, der sammen

store marinaer er under opførelse, og at det er blevet interessant for araberne at vise sig på havet.

Royal Denship fra Århus var på udstillingen i Dubai for første gang, men ikke for sidste. Til næste år skal de have en af deres New Range-både på 82-120 fod med, vurderer salgsschef Kasper Fritz Bandholm.

– Kunder til de relativt små både vil se, før de køber, siger han.

Royal Denship oplevede få problemer på grund af Mohammed-tegningerne.

– Det er sket et par gange, at en araber er gået sin vej, når han fandt ud af, at bådene er bygget i Dan-

“DE FLESTE NIKKER OG SIGER “GOOD QUALITY”

med sin mand Jonathan repræsenterer Skagen Yachts på bådudstillingen.

Det er fjerde gang, Skagen Yachts er med i Dubai, men den maritime udvikling i området er først for alvor ved at slå igennem i år, og det kan mærkes.

– Den første dag i år havde vi flere forespørgsler, end vi totalt har haft de tre foregående, siger Vibeke Laulund, der tilføjer, at det også skyldes en bedre placering på messen. Men det er også udtryk for, at flere

mark. Men de fleste nikker og siger "good quality". Jeg er dybt imponeret over markedet her. Her er de allerrigeste i verden: araberne og russerne. Denne udstilling bliver mindst lige så god som Monaco for os, siger han. ■

Araberne var meget interesserede i limousine-tenderen fra Royal Tender. Både som tilbehør til megayachter og til limousine-transport af VIP'er på de mange hoteller, der skyder op på nye kunstige øer ud for kysten. Det er Hjørleif Johansen i blå skjorte.

